

**BESZÁMOLÓ A MAGYARORSZÁGI NYELVVIZSGÁK
REPREZENTATIVITÁSÁT ELŐÍRÓ SZABÁLYOZÁS
MENETÉRŐL ÉS EREDMÉNYEIRŐL**
- rövidített változat -

<p>A Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület 2014-ben eldöntötte – és a 2014. november 17-én tartott konzultáción a vizsgaközpontok tudomására hozta – a magyarországi vizsgák reprezentativitását előíró követelményrendszer kialakítását annak érdekében, hogy a nyelvvizsgák átfogó mintát vegyenek a vizsgázók nyelvtudásából. A reprezentatívan mérő vizsgarendszerek az <i>olvasott szöveg értése</i>, <i>hallott szöveg értése</i>, <i>írott szöveg létrehozása</i> és a <i>beszédkészség</i> készségeket legalább két eltérő típusú és témájú feladattal mérik. A Testület a vizsgaközpontok létszámadatainak és működési mechanizmusainak részletes tanulmányozása mellett az érintett vizsgaközpontokkal több fórumon folyamatosan egyeztetve, több szempont figyelembe vételével alakította ki a követelmény teljesítéséhez kapcsolódó kategóriarendszert és szabályozta a reprezentativitási követelményt teljesítő beadványokra vonatkozó előírást.</p>	
1)	A Testület döntésének előkészítéseként a 2014. évi őszi konzultáción ismertette a reprezentativitás megvalósításának módjával és lehetséges menetével kapcsolatos tervét, és kérte az érintett vizsgaközpontok megvalósíthatósági tervét. A Testület és a Hivatal a beérkezett észrevételekhez és tervezetekhez igazodva az év folyamán módosította a követelmény előírásait.
2)	A Testület állásfoglalása a reprezentatív mintavételről a 2015. január 01-től hatályos Akkreditációs Kézikönyvben jelent meg.
3)	A Testület 2015 májusában az átalakítás előkészítéséhez útmutató segédletet csatolt a reprezentatív mintavételről szóló állásfoglalásához.
4)	A Testület az írásbeli segédlet mellett konzultált az érintett vizsgaközpontok képviselőivel
5)	A rendszer módosítás fogalmának tisztázása, az eljárás(ok)hoz szükséges dokumentáció és a követelményt teljesítők körének rugalmas kezelése érdekében a Testület válaszokat fogalmazott meg írásban a 2015. évi őszi konzultáción felmerült kérdésekre és tisztázta a reprezentativitással kapcsolatos elvárások rendszerét, a teljesítés ütemezésének pontjait és határidejét. A levelet azok a vizsgaközpontok kapták, amelyeknek vizsgái 2015. november 1-jén nem teljesen reprezentatívak. A reprezentatívra átalakítás három lehetséges módja is pontosításra került, mely szerint reprezentatívra alakítás történhetett a vizsgarendszer vizsgaleírásában már szereplő feladattal, új típusú feladat bevezetésével vagy rendszer módosítás keretében. Amennyiben a vizsgaközpont a reprezentatívra átalakítás kapcsán más, indokolt változtatásokat is be kívánt vezetni, rendszer módosítási kérelmet nyújthatott be. Ebben az esetben a rendszer módosítás és a reprezentatívra alakítás egy eljárásban zajlott, tehát utóbbi az előbbi részeként. A NYAK/NYAT táblázatba foglalta a benyújtandó dokumentáció felsorolását és annak indoklását. A reprezentatív mintavételről szóló állásfoglalás 2015. év folyamán kiegészítésre és módosításra került. A módosított részek piros színnel kerültek a 2016. február 01-től hatályos Akkreditációs Kézikönyvbe.
6)	A reprezentativitással kapcsolatos változtatások jóváhagyását a vizsgaközpontok 2016. február 1. és június 30. között kezdeményezhették. Az átalakítást kezdeményező dokumentációt a Hivatal és a Testület 30 napon belül elbírálta. Az új, a reprezentativitás követelményeinek megfelelő vizsgára a változtatások jóváhagyásától kezdve lehetett jelentkezni a vizsgázókat. A nem reprezentatív vizsga az átalakított vizsgával párhuzamosan nem volt működtethető. Az átalakított vizsgarendszert a jóváhagyástól számított legkésőbb 3 hónapon belül, legkésőbb 2016.11.01-ig be kellett vezetni. Az

<p>érintett vizsgarendszerek 2016. 11. 01-től csak az átalakított rendszerben vizsgáztathatnak. A reprezentativitás előírásai szerint módosított Hatósági Vizsgaleírást és két, az érintett készséget mérő vizsgarészhez tartozó mintafeladatsort a vizsgaközpontok 2016. június 30-ig feltöltötték a REX-re, és erről egyúttal levélben tájékoztatták a Hivatalt. A vizsgarendszer reprezentatívva alakításáért és a reprezentatívva átalakítással egy eljárásban kérelmezett rendszer módosításért 2016. február 1. és június 30. közötti időszakban nem kellett eljárási díjat fizetni. A módosított vizsgaleírást és a BMR-t a kérelem jóváhagyása után legkésőbb az első már reprezentatívva alakított vizsga időszaka előtti 10. napig fel kellett tölteni a REX-re. Az elvégzett átalakításról az akkreditáció megújítási folyamatban kitöltendő <i>Önértékelési beszámoló</i> fejlesztésekről szóló kérdése alatt is be kell számolni. A reprezentatívva alakítás olyan vizsgafejlesztési folyamat, melynek minden előírt lépését el kellett végezni az érintett központoknak (ld. AK folyamatszerű követelmények), és azokról az akkreditáció megújításkor a Hivatal és a Testület kérésére számot kell tudni adni.</p>
--

A már működő akkreditált vizsgarendszerek esetében az előírás kötelező érvényű lett minden olyan rendszerre, amelyben a mindenkori utolsó 3 év átlagában évente legalább 1000 fő vizsgázott, és volt olyan nyelve, melyből a vizsgázók száma legalább egy vizsgaidőszakban és legalább egy szinten elérte az 50 főt. Ezen feltételek teljesülése esetén a reprezentativitási előírás az 50 fős vizsgázói létszámot elérő nyelv(ek) egészére – szinttől, profiltól és fajtától függetlenül – vonatkozik.

A reprezentativitásra vonatkozó szabályozás pontosítása következtében 8 vizsgaközpont összesen 14 vizsgarendszerét alakította át, miáltal nőtt azoknak a vizsgarendszereknek a száma, amelyek a 137/2008 (V. 16.) Kormányrendelet 2. § (6) pontjának megfelelően minden készséget teljes körűen mérnek.

2016-ban két új vizsgaközpont szerzett akkreditációt; melynek már feltétele volt az AK reprezentativitással kapcsolatos új előírásainak betartása.

Budapest, 2016. november 04.

Nyelvvizsgát Akkreditáló Testület